YDS VE YÖKDİL REHBERİ

YDS ve YÖKDİL için dil bilgisi nasıl çalışılır?

Yazar: LOVI International Academy

Dil bilgisi çalışmanın amacı yalnız kuralın adını bilmek değil, cümlenin ne söylediğini doğru anlamaktır. Özne ve yüklemi bulmak, olayların zamanını ayırmak ve uzun cümlelerde parçaların ilişkisini görmek, öğrendiğiniz kuralları sorularda kullanmanıza yardım eder.

Dil bilgisi sınavda ne işe yarar?

Bir cümlede bütün kelimeleri bilmeniz, anlamı doğru kurduğunuz anlamına gelmez. Kimin ne yaptığını, bir olayın gerçekleşip gerçekleşmediğini veya hangi bilginin başka bir bilgiyi açıkladığını dil bilgisi yapıları gösterir.

ÖSYM'nin YDS İngilizce örnek kitapçığında ve YÖKDİL İngilizce Fen Bilimleri örneklerinde yapısal ilişkiler boşluk içeren cümlelerde, cümle tamamlamada ve çeviri seçeneklerinde görülebilir. Dil bilgisini yalnız ayrı bir soru grubuna ait konu gibi çalışmayın; okuduğunuz metni anlamak için de kullanın.

FORMAT ŞEMASI

YDS & YÖKDİL Dilbilgisi Önceliklendirme Haritası

Doğrudan gramer soruları ve paragraf anlama için kritik konu hiyerarşisi

---

01 Adım 1

Tenses & Zaman Uyumu

Zaman zarfları (since, by the time, recently) ve ana-yan cümle zaman uyumunu çözün.

02 Adım 2

Passive & Kısaltmalar

Özne-fiil ilişkisi, V3 ve Ving indirgemeleriyle (participles) cümle çözümleme hızınızı artırın.

03 Adım 3

Modals & Şart Yapıları

İhtimal, zorunluluk, geçmiş çıkarımları (modal perfect) ve Conditionals kurallarını pekiştirin.

04 Adım 4

Bağlaçlar & Geçişler

Zıtlık, sebep, sonuç ve koşul bağlaçları (Sınavın en çok net getiren en stratejik konu grubu).

Buradaki başlıklar bir çalışma çerçevesidir. Her birinden belirli sayıda soru çıkacağı veya bu listeyi bitirmenin belirli bir puan sağlayacağı söylenemez.

Hangi temellerden başlamalısınız?

Önce kısa bir cümlede özneyi ve yüklemi ayırıp ayıramadığınızı kontrol edin. Özne, hakkında bilgi verilen kişi veya şeydir; yüklem ise onun yaptığı işi ya da durumunu bildirir. İngilizcede yüklem birden fazla sözcükten oluşabilir: has changed veya was examined gibi.

- Sözcük türleri: İsim, fiil, sıfat ve zarf cümlede hangi görevi üstleniyor?
- Özne ve fiil uyumu: Yüklem hangi özneye bağlı?
- Zaman ve yardımcı fiiller: Olayın zamanı, olasılığı veya gerekliliği nasıl anlatılıyor?
- Etken ve edilgen yapı: Özne işi yapıyor mu, yoksa işlemden etkilenen şey mi?
- Yan cümleler: Hangi bölüm bir ismi açıklıyor, hangi bölüm başka bir cümleye bağlı?

Basit cümlede bu ayrımları yapamıyorsanız, uzun konu listelerini hızla tamamlamak yerine kısa örnekler üzerinde çalışın. Kelimenin türüyle anlamını birlikte değerlendirme kısmını kelime çalışması rehberinde ele alıyoruz.

Uzun bir cümleyi nasıl çözümlemelisiniz?

Cümleyi baştan sona kelime kelime çevirmek yerine önce ana yargıyı bulun. Ardından araya giren açıklamaları ve yan cümleleri bu ana yargıya bağlayın. Aşağıdaki cümle özgün bir çalışma örneğidir:

The report that the researchers published last month explains the main causes of the decline.

Ana yapı The report explains the main causes of the decline. biçimindedir: Rapor, düşüşün başlıca nedenlerini açıklar. That the researchers published last month bölümü hangi rapordan söz edildiğini belirtir: araştırmacıların geçen ay yayımladığı rapor.

Burada published açıklayıcı bölümün, explains ise ana cümlenin fiilidir. İlk gördüğünüz fiili otomatik olarak ana yüklem sayarsanız anlamı yanlış kurabilirsiniz. Açıklama bölümünü geçici olarak ayırmak çözümlemeye yardım eder; son yorumunuzda bu bilgiyi yeniden cümleye katın.

Cümle tamamlamada bu yapıları seçeneklerle birlikte nasıl değerlendireceğinizi cümle tamamlama rehberinde inceleyebilirsiniz.

Kuralı cümlenin anlamına nasıl bağlamalısınız?

Zamanları yalnız ek ve anahtar kelime listesi olarak çalışmayın. Önce olayların sırasını sorun: Hangisi daha önce gerçekleşmiş, hangisi sürüyor, hangisi bir olasılık olarak anlatılıyor? Bir zaman ifadesi yardımcı olabilir; kararınızı bütün cümleyle kontrol edin.

Etken ve edilgen ayrımında da yalnız fiil biçimine bakmakla yetinmeyin. The team examined the samples. cümlesinde ekip örnekleri inceler. The samples were examined by the team. cümlesinde aynı işlem örnekler üzerinden anlatılır. Özne değişmiştir; işi yapan ekip olmaya devam eder.

Benzer şekilde may ile anlatılan olasılığı kesin gerçekleşmiş bir olay gibi okumayın. Olumsuzluk, karşılaştırma ve miktar ifadelerini de koruyun. Bir yapıyı tanıdıktan sonra “Bu yapı anlamda neyi değiştiriyor?” sorusunu yanıtlayın. Bu ayrımların Türkçe karşılığını seçme kısmı çeviri soruları rehberinin konusudur.

Özne ve fiil uyumuna bir örnek

Aşağıdaki alıştırma bu rehber için özgün hazırlanmıştır; resmî sınav sorusu değildir.

> Boşluğu hangi seçenek tamamlar?

> Fiilin bağlı olduğu özneyi de belirtin.
>
> The effects of the new policy ---- still unclear.
>
> - A) is
> - B) are
> - C) has
> - D) does

▼ Cevap ve açıklama

Doğru cevap: B) are. Özne The effects of the new policy ifadesidir. Bu grubun temel ismi çoğul effects olduğu için are kullanılır.

Fiile daha yakın duran policy tekildir; fakat of the new policy hangi etkilerden söz edildiğini açıklar. Fiilin uyumunu bu sözcüğe göre kurmayın. Has ve does seçenekleri de bu cümlede sıfatla bildirilen durumu tamamlamaz. Cümle, yeni politikanın etkilerinin hâlâ belirsiz olduğunu söyler.

Konu çalışmasını soruyla nasıl birleştirmelisiniz?

Bir konunun kısa açıklamasını okuyun, birkaç örnekte yapıyı işaretleyin ve ardından yeni cümlelerde aynı ilişkiyi kendiniz bulun. Kuralı tekrar etmek ile yeni bir örnekte kullanmak ayrı becerilerdir; çalışmanız ikisini de içersin.

Bir soruyu çözdükten sonra yalnız cevap anahtarına bakmayın. Doğru seçeneğin hangi özneye, zamana veya cümle yapısına uyduğunu açıklayın. Yanlış seçeneğin neden uymadığını da gösterin. Açıklayamadan doğru bulduğunuz soruyu, konuyu tamamen öğrendiğinizin kanıtı saymayın.

Bir süre sonra eski konuyu farklı bir cümlede yeniden kontrol edin. Sürekli aynı örneği çözmek cevabı hatırlamanıza yol açabilir. Bağlaç seçimi ve metin içindeki boşlukları tamamlama tekniklerini cloze test rehberine bırakıyoruz; burada temel amaç cümlenin yapısını okuyabilmektir.

Yanlışlarınız hangi eksiğe işaret ediyor?

Hata kaydınıza yalnız “zaman konusu” veya “edilgen” yazmak yerine, yanlış okuduğunuz ilişkiyi not edin: Ana fiili yan cümlenin fiiliyle mi karıştırdınız? Tekil bir açıklama sözcüğünü özne mi sandınız? Olasılığı kesinlik gibi mi yorumladınız?

Sonraki tekrarınızda bu hatayı gösteren kısa bir örnek seçin. Kelimeyi bilmediğiniz için cümleyi anlamadıysanız kelime çalışmasına, yapıyı tanıyamadıysanız ilgili dil bilgisi konusuna dönün. Böylece

bütün kitabı yeniden okumak yerine çalışmanız gereken noktayı belirleyebilirsiniz.

Resmî kaynaklar

Kitapçıklar yapısal ilişkileri sınav örneklerinde görmek içindir. Çalışma sırası ve özgün alıştırmalar pedagojik öneridir; sabit konu veya soru dağılımı olarak sunulmaz.

- ÖSYM — YDS İngilizce yayımlanmış örnek sorular
- ÖSYM — YÖKDİL İngilizce Fen Bilimleri yayımlanmış örnek sorular